

CRITERIS DE CORRECCIÓ (Model Simó/Rubio) PAU SETEMBRE DE 2020

Criteris generals

1) Comprensió del text

Puntuació: 3 punts. Contestar 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 2 de les 4 preguntes que valen 0,5 punts (Total 3 punts).

- a) 1 punt
- b) 1 punt
- c) 1 punt
- d) 1 punt
- e) 0'5 punts
- f) 0'5 punts
- g) 0'5 punts
- h) 0'5 punts

2) Anàlisi lingüística del text

Puntuació: 3 punts. Triar 3 de les 6 preguntes (Total 3 punts).

- a) 1 punt: 0'25 per ítem. Cada resposta errònia descompta 0'25. La puntuació mínima serà 0.
- b) 1 punt: 0'25 per ítem. Cada resposta errònia descompta 0'25. La puntuació mínima serà 0.
- c) 1 punt: 0'25 per ítem.
- d) 1 punt: 0'25 per ítem.
- e) 1 punt: 0'25 per ítem.
- f) 1 punt: 0'25 per ítem.

3) Expressió i reflexió crítica

Puntuació: 4 punts. Hi ha tres possibilitats de tria:

- i) contestar les 4 preguntes que valen 1 punt (a, b, c i d) (Total 4 punts).
- ii) contestar les 2 preguntes que valen 2 punts (e i f) (Total 4 punts).
- iii) contestar 3 preguntes: 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 1 de les 2 preguntes que valen 2 punts (Total 4 punts).

- a) 1 punt
- b) 1 punt
- c) 1 punt
- d) 1 punt
- e) 2 punts.
- f) 2 punts.

Si l'estudiant ha contestat més preguntes de les exigides en cada bloc, davant d'opcions d'igual valor es corregirà la primera contestada en el full d'examen.

En els apartats de *Comprensió del text* i d'*Expressió i reflexió crítica*, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica. Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: del home/del home o Castello/Castello, 1 falta; però, del hort/del home o Castello/qüestio, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0. Si una falta (per exemple: Castello,

sense accent) es comet en una pregunta concreta i es repeteix en una altra pregunta diferent, la repetició no penalitzarà.

Criteris específics

Es donen **suggeriments** només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors i les correctores.

1. Comprensió del text

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text 1. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: L'inici d'una relació amorosa/L'amor entre dos joves/El que pot aportar una relació amorosa.

Parts bàsiques del text:

Cal tenir en compte que es tracta d'un fragment d'una novel·la. En aquest sentit, no cal indicar que les parts corresponen a plantejament-nus-desenllaç. Si ho indiquen, no es penalitzarà.

- Primera part: Ens parla de com es van conèixer Júlia i Rafelet i se'ns fa una caracterització de Rafelet (línies 1-7).
- Segona part: Explica el que va passar quan van anar un dia d'excursió a la Font Roja (línies 8-13).
- Tercera part: Torna a parlar de les característiques de Rafelet i del que aquest va aportar a Júlia (línies 14-18).

b) Resumeix el contingut del text 1 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt] Resposta semioberta.

c) Descriu el tema i les parts bàsiques del text 2. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: Defensa de l'ús del valencià amb qualsevol conciutadà/ Parlar valencià amb qualsevol conciutadà independentment de la provenença aparent és una pràctica integradora i afavoreix la normalització lingüística.

Parts bàsiques del text:

Primera part: introducció (línies 1-6). Plantejament de la situació (indecisió en la tria lingüística de l'autor davant d'una persona desconeguda, potser d'origen sud-americà) que desencadena la reflexió sociolingüística.

Segona part: cos (línies 7-19). Reflexió sobre la decisió lingüística que l'autor havia estat a punt de fer, canvi de parer (finalment decideix parlar valencià) i resposta molt favorable i alligadora de l'empleat de la gasolinera.

Tercera part: conclusió (línies 20-24). Amb un nou exemple, es formula clarament la tesi del text (usar en qualsevol situació el valencià és integrador i ajuda a la normalització lingüística).

d) Resumeix el contingut del text 2 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt] Resposta semioberta.

e) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text 1. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'125 per tret].

És un text narratiu. També es podria dir que és un text narratiu amb seqüències descriptives. Característiques:

- Presència d'una veu narrativa (no identificada i que no forma part de la història) que conta en tercera persona i en passat. En aquest sentit, podem veure diferents temps verbals («conegué», «havia fet», «era»...).
- Apareixen diferents personatges: Júlia, Rafelet...
- Hi ha elements textuais que permeten marcar el desenvolupament del temps o situar les accions («en sortint de la fàbrica...»/«quan mirava la Júlia»/ «I un dia que...»).
- La història se situa en diferents llocs.

f) Identifica les veus del discurs que hi ha al text 1. [0,5 punts: 0'25 per la veu narrativa i 0'25 per les veus dels personatges].

Al text es poden observar, per una banda, la veu narrativa i, per una altra, la veu de personatges del relat, concretament la veu de Rafelet.

Respecte a la primera, es tracta d'una veu no identificada i que no forma part de la història, que conta en tercera persona i en passat. En aquest sentit, podem veure diferents temps verbals («conegué», «havia fet», «era»...).

Respecte a la segona, les veus de personatges (diferent a la del narrador o la narradora), trobem dues intervencions de Rafelet reproduïdes en estil (o discurs) directe (línies 6 i 13). En aquest cas, trobem l'ús del guionet per introduir aquestes intervencions.

g) Explica la funció que fan al text 2 les cursives i les cometes. [0,5 punts: 0'25 per l'explicació de les cometes i 0,25 per la de la cursiva]-

A banda de la cursiva del títol de la revista (si no s'esmenta aquesta cursiva, no cal cap penalització), hi ha el mot *Willy*. Serveix per a indicar la literalitat de la targeta d'identificació de l'empleat de la gasolinera, on hi havia escrit el seu nom propi. Pel que fa a les cometes, en el text serveixen per a indicar les paraules textuais de diversos contextos: a) pensaments de l'autor: «A veure si tinc un embolic o s'ofèn» (l. 4-5); b) discurs directe de l'autor: «Quaranta euros de 95, per favor» (l. 10); c) discurs directe de l'empleat: «Sí, és clar, en quin assortidor?» (l. 11) i una gran part del tercer paràgraf, en què es reporten les paraules textuais de la biografia lingüística de l'empleat (l. 13-19).

h) Identifica el registre lingüístic (formal/informal) del text 2 i especifica almenys dos trets característics d'aquest registre presents al text 2. [0'5 punts: 0'25 per la identificació del registre; 0'125 per tret].

El registre lingüístic general del text es pot dir que és formal (també se'n podria dir neutre; seria acceptable dir estàndard), atés l'àmbit d'ús en què s'insereix el text (àmbit periodístic). No obstant això, és necessari esmentar els elements de registre informal (o col·loquial) que l'autor ha considerat convenient incloure-hi al llarg del text. Si s'esmenten els dos registres: 0,25 punts. Si només se n'esmenta un: 0,125 punts.

Pel que fa al registre formal (o neutre), podem dir que utilitza poc de vocabulari especialitzat (*diglòssia*) i no té trets literaris (per exemple, no hi ha recursos literaris). Hi ha vocabulari i expressions propis de l'àmbit formal (expressions cultes i vocabulari precís, ric i, sovint, abstracte): *resultava evident, malgrat que, no volia pas, xenòfob, tot just, conciuatadà, similars, transmetre, eina d'integració, imprescindible*, etc. Ús de connectors textuais: *però* (com a connector situat entre comes), *Així doncs*. Les oracions i els components que les formen estan ben ordenats i apareix ús freqüent de la subordinació («Malgrat que sempre parle...», «en apropar-me al caixer», «malgrat que sempre parle en valencià», «dona... amb qui conversava», etc.).

Els trets propis dels registre informal que apareixen al text estan relacionats amb l'ús de: frases fetes (de caràcter col·loquial o familiar: «A veure» (l. 4), «tinc un embolic» (l. 4-5), «fins al moll de l'os» (l. 5), «Ja veus tu!» (l. 6), «Em vaig quedar de pedra» (l. 12), «em moria de la vergonya per dins» (l. 17)); vocabulari també familiar («vaig amollar» (l. 10), «aquesta pinta» (l. 16)) o de caràcter diastràtic (propi dels jòvens: «Jo flipava» (l. 17)); expressions carregades d'emotivitat (en general, els mateixos

exemples serveixen per a il·lustrar-ho, i altres elements com ara la referència a l'àvia o vocabulari emotiu: *ofendre's*, *embolic*, *encantar*, *costar*, *vergonya*, etc.); oracions exclamatives o emfàtiques («Ja veus tu!» (l. 6), «mira» (l. 16)), recursos com ara hipèrboles («em moria de la vergonya») o personificacions («em cridava la diglòssia» (l. 5)). Es pot afegir que els fragments amb diàlegs reportats tenen un to informal, amb preguntes o interpel·lacions («El coneixes?» (l. 14)), frases inacabades (marcades amb punts suspensius (l. 14)), una sintaxi més senzilla i un lèxic concret i pla.

Si els dos trets aportats són correctes: 0,25 punts. En aquesta segona part de la resposta, no cal que s'esmente un tret de cada registre (formal i informal) per a obtenir la puntuació màxima (els dos trets aportats poden correspondre tant al formal com a l'informal).

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 1. [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. els ulls (línia 2): sonora
2. boca (l. 3): tancada
3. joc (l. 11): oberta
4. que als diuit (l. 14): s'elideix

b) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 2. [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. els obliguen (línia 2-3): sonora
2. vaig arribar (l. 13): sonora
3. queixa (l. 21): tancada
4. excloure (l. 23): oberta

c) A continuació, hem subratllat estructures sintàctiques del text 1. Indica el tipus d'oració composta que representen i, si és pertinent, la funció sintàctica que realitzen. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta; 0'125 si només encerten el tipus d'oració o la funció sintàctica]

1. Però tenia els ulls dolços quan mirava la Júlia. (línia 2) = Oració (o clàusula) subordinada adjectiva de relatiu lliure o sense antecedent explícit amb funció de complement circumstancial (o adjunt) de temps / Oració (o clàusula) subordinada adverbial en funció de complement circumstancial (o adjunt) de temps
2. A voltes, Júlia, crec que no tinc cames, ni braços, ni cara, ni res de res. (l.6) = Oració (o clàusula) subordinada substantiva en funció de complement directe
3. la retingué pel braç, sense aixecar-se de la pedra. (l. 11-12) = Oració (o clàusula) subordinada substantiva d'infinitiu en funció de complement de preposició / Oració (o clàusula) subordinada adverbial d'infinitiu en funció de complement circumstancial de manera
4. Però, Rafelet, que als diuit anys l'estimava amb tota la saó d'un home complet, era alguna cosa més que un bon xicot. (l. 14-15) = Oració (o clàusula) subordinada adjectiva de relatiu en funció d'aposiició (encara que no és exacte, seria acceptable dir que es tracta d'un complement de nom o d'un complement del sintagma nominal)

d) Indica a quins elements fan referència els pronoms febles del text 2 subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt: 0'125 si només indiquen el referent o la funció sintàctica]

1. Soc, però, incapaç de recordar-ne el cognom. (línia 3) = “del caixer” / complement de nom
2. Ell em va mirar (l. 10) = “a mi, el narrador del text” / complement directe
3. El coneixes? (l. 14) = “el poble, Alcàsser” / complement directe
4. Em va costar més aprendre-n perquè no trobava amb qui practicar (l. 17-18) = “valencià” / complement directe

e) Digues el significat que adquireixen al text 1 aquestes paraules (o expressions) o posa'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si en la resposta cometen una falta, es fa el descompte per faltes, però no s'invalida la resposta]

1. *rialler* (línia 2) 'propens/a a riure, que riu fàcilment; somrient, simpàtic/a, rioler/a, alegre, divertit/ida, jovial, optimista, content/a, feliç'.
2. *amb prou feines* (l. 2) 'difícilment, a penes, a males penes, amb dificultat, pel cap alt, gairebé no, quasi no'.
3. *trena* (l. 10): 'porció de cabells dividida en tres o més parts que s'entretixen entre elles'; també podria acceptar-se 'cua, coa'.
4. *aixecar-se* (l. 12): 'posar-se dret/a, moure's cap amunt; alçar-se, plantar-se, posar-se dempeus, posar-se de peus, posar-se plantat/ada'.

f) Digues el significat que adquireixen al text 2 aquestes paraules (o expressions) al text 2 o posa'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si en la resposta cometen una falta, es fa el descompte per faltes, però no s'invalida la resposta]

1. *tinc embolic* (línia 4-5) 'viure una situació complicada o trobar-se amb un qüestió difícil de resoldre; tindre bollit; tindre un problema, una complicació, una trifulga'.
2. *fins al moll de l'os* (l. 5) 'profundament, fins al més íntim'.
3. *Em vaig quedar de pedra* (l. 12) 'quedar-se paralizat o sense paraula a causa d'una gran impressió o sorpresa; impressionat/ada, impactat, colpit/ida, commogut/uda, corprés/esa, trasbalsat/ada'.
4. *flipava* (l. 17) 'estar molt entusiasmat/ada, bocabadat/ada, sorprés/esa, amb alguna cosa'.

3. Expressió i reflexió crítica

- Cal tenir en compte que les respostes sobre literatura que superen les 80 paraules no han de valorar-se més positivament pel fet que puguen haver donat més informació que aquelles que s'ajusten a l'extensió proposada (75-80 paraules).

Jo no tenia ganes d'anar a ballar ni tenia ganes de sortir, perquè m'havia passat el dia despatxant dolços i les puntes dels dits em feien mal de tant estrènyer cordills daurats i de tant fer nusos i agafadors. I perquè coneixia la Julieta, que a la nit no li venia de tres hores i tant li feia dormir com no dormir. Però em va fer seguir vulgues no vulgues, perquè jo era així, que patia si algú em demanava una cosa i havia de dir que no. Anava blanca de dalt a baix: el vestit i els enagos emmidonats, les sabates com un glop de llet, les arracades de pasta blanca, tres braçalets rotllana que feien joc amb les arracades i un portamonedes blanc, que la Julieta em va dir que era d'hule, amb la tanca com una petxina d'or.

Fragment del capítol I de *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda

No hi havia a València dos amants com nosaltres.

Feroçment ens amàvem des del matí a la nit.
Tot ho recorde mentre vas estenent la roba.
Han passat anys, molts anys; han passat moltes coses.
De sobte encara em pren aquell vent o l'amor
i rodolem per terra entre abraços i besos.
No compremem l'amor com un costum amable,
com un costum pacífic de compliment i teles
(i que ens perdone el cast senyor López-Picó).

Fragment del poema «Els amants» de *Llibre de meravelles*, de Vicent Andrés Estellés

- a) Quines característiques presenta el personatge Colometa/Natàlia? Tingues en compte el que es diu en aquest fragment. **[0,5. Si la resposta no té en compte el que es diu al fragment la nota màxima serà 0,25]** Evoluciona aquest personatge al llarg de l'obra? **[0,5 per explicar en quin sentit o justificar-ho]** (Extensió: unes 75-80 paraules) [1 punt]
- b) Com evoluciona el gènere narratiu amb posterioritat al context d'escriptura de *La plaça del Diamant*? Quines característiques presenta? (Extensió: unes 75-80 paraules) [1 punt] **Es poden considerar com a característiques els diferents subgèneres, models o corrents propis de la narrativa actual, les influències d'altres autors, els temes tractats o les novetats formals. S'hi poden citar autors i obres concretes representatives, però no és necessari].**
- c) Quina temàtica pròpia de *Llibre de meravelles* es veu en el fragment del poema «Els amants»? **[0'5 per aquesta primera part]** Quines altres temàtiques són característiques d'aquesta obra? (Extensió: unes 75-80 paraules) [1 punt] **[0'5. Mínim dues temàtiques més per aconseguir el 0,5]**
- d) Quins altres autors o autores destaquen en el context d'escriptura de *Llibre de meravelles* (dins del gènere poètic)? (mínim 2 autors/es) Aporta algunes dades sobre l'escriptura (títols destacats i/o característiques bàsiques) d'aquests altres autors o autores. (Extensió: unes 75-80 paraules) [1 punt] **[0'1 per cada nom d'autor/a, la resta per les dades sobre l'escriptura d'aquests autors. Si només es parla sobre l'escriptura d'un autor/a, la nota màxima serà 0,5. Si només es donen noms d'autors o autores la nota màxima serà 0,5, encara que se citen més de 5 noms]**
- e) Escriu un text de característiques tipològiques semblants al de Simó en què s'explique l'inici d'una relació sentimental. Recorda que has de posar un títol al text. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- Si no es posa títol al text, es descomptaran 0'2 punts.**
- f) Escriu un text de característiques semblants al de Rubio, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius, en què expliques una experiència lingüística semblant. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]